

Holmen Energi Elnät AB
891 80 ÖRNSKÖLDSVIK

Omprövning och fastställande av slutlig intäktsram för tillsynsperioden 1 juni – 31 december 2015

Beslut

Energimarknadsinspektionen (Ei) ändrar den tidigare beslutade intäktsramen och fastställer intäktsramen för Holmen Energi Elnät AB, 556878-3905, avseende redovisningsenheten RER00940 för perioden 1 juni – 31 december 2015 till 1 449 tkr i 2015 års prisnivå, enligt bilaga 1.

1 Beskrivning av ärendet

1.1 Bakgrund

Holmen Energi Elnät AB (företaget) ansökte inför tillsynsperioden om att en intäktsram för perioden 1 juni – 31 december 2015 skulle fastställas till 1 814 tkr för redovisningsenheten RER00940. Ei fastställde intäktsramen till 1 697 tkr i 2014 års prisnivå, dnr 2014-102369. Företaget överklagade inte beslutet som därmed har vunnit laga kraft.

Företaget har inte ansökt om en höjning av intäktsramen enligt 5 kap. 12 § ellagen (1997:857).

Den 28 oktober 2016 informerade Ei företaget om att Ei avsåg att meddela beslut om omprövning av intäktsramen för tillsynsperioden 2012-2015 vid en senare tidpunkt än den 31 oktober 2016.

1.2 Redovisning av uppgifter

Företaget har lämnat in uppgifter om vilka faktiska investeringar och utrangeringar som har skett samt vilka löpande opåverkbara kostnader som företaget har haft under tillsynsperioden. Uppgifterna har lämnats enligt Ei:s föreskrifter och allmänna råd

(EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek (rapporteringsföreskriften).

Företaget har även begärt att uppgifterna i kapitalbasen ska korrigeras eftersom de tidigare inrapporterade uppgifterna enligt företaget är baserade på anläggningarnas driftspänning. Företaget vill korrigera uppgifterna till anläggningarnas konstruktionsspänning.

Företaget vill dessutom att de löpande påverkbara kostnaderna som avser övriga rörelsekostnader inte ska påverkas av ett effektiviseringskrav.

2 Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

2.1 Ellagen

Intäktsramen är de samlade intäkter som en nätkoncessionshavare högst får uppbära från nätverksamheten under en tillsynsperiod. En tillsynsperiod ska vara fyra kalenderår, om det inte finns särskilda skäl för en annan tidsperiod (1 kap. 5 a § och 5 kap. 4 §).

Intäktsramen ska täcka skäliga kostnader för att bedriva nätverksamhet under tillsynsperioden och ge en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten (kapitalbas). Skäliga kostnader för att bedriva nätverksamheten är kostnader för en ändamålsenlig och effektiv drift av en nätverksamhet med likartade objektiva förutsättningar. Kapitalbasen ska beräknas med utgångspunkt i de tillgångar som nätkoncessionshavaren använder för att bedriva nätverksamheten. Vidare ska hänsyn tas till investeringar och avskrivningar under tillsynsperioden. En tillgång som inte behövs för att bedriva verksamheten ska anses ingå i kapitalbasen om det skulle vara oskäligt mot koncessionshavaren att bortse från tillgången (5 kap. 6, 8 och 9 §§).

Ei ska även ta hänsyn till kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten (5 kap. 7 §).

En nätkoncessionshavare får inom fyra månader efter tillsynsperiodens slut ansöka hos Ei om att intäktsramen för perioden ska ökas. Ei ska handlägga ansökan skyndsamt (5 kap. 12 §).

Ei ska ompröva den fastställda intäktsramen efter tillsynsperiodens slut om det finns skäl att anta att ramen är större än vad som är motiverat av senare kända förhållanden och avvikelser inte är ringa. Om det inte finns särskilda hinder, ska Ei meddela sitt beslut senast tio månader efter tillsynsperiodens slut. Om Ei avser att meddela beslut vid en senare tidpunkt ska nätkoncessionshavaren underrättas om det. Ei får inte meddela ett omprövningsbeslut som är till nackdel för nätkoncessionshavaren om en underrättelse inte har skett inom den nämnda tiden (5 kap. 13 §).

Vid omprövning enligt 12 eller 13 §§ ska Ei kontrollera om de antaganden som har legat till grund för beslutet om fastställande av intäktsram överensstämmer med det faktiska

utfallet under perioden. Vid bedömningen ska myndigheten tillämpa 6–9 §§ och utgå från de uppgifter och metoder som myndigheten har använt för att fastställa intäktsramen och som framgår av beslutet om fastställande (5 kap. 14 §).

2.2 Intäktsramsförordningen

I förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag (intäktsramsförordningen) finns närmare bestämmelser om vad som avses med anläggningstillgångar (3 §), vilka tillgångar som ingår i kapitalbasen (5 §) och värdering av anläggningstillgångar (6–8 §§). Vidare finns bestämmelser om hur kapitalbasen ska beräknas vid förändring i prisläget (9 §) och vilka uppgifter nätkoncessionshavaren löpande ska dokumentera om de anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen (15 §).

2.3 Rapporteringsföreskriften

I Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek (rapporteringsföreskriften) finns kompletterande bestämmelser. Nätkoncessionshavaren ska senast den 31 mars året efter tillsynsperiodens slut redovisa det faktiska utfallet per kalenderår under tillsynsperioden avseende de uppgifter som har redovisats enligt 5 kap. samt de samlade intäkterna i nätverksamheten (7 kap. 1 §). Vidare anges hur redovisning av tillgångar i kapitalbasen, kostnader i nätverksamheten och intäkter i verksamheten ska ske (7 kap. 2–5 §§).

2.4 Kvalitetsregleringsföreskriften

I Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2011:1) om vad som avses med kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten vid fastställande av intäktsram (kvalitetsregleringsföreskriften) finns närmare bestämmelser om kvaliteten.

3 Ei:s motivering till beslutet

3.1 Sammanfattande beräkning av intäktsramen

Utifrån det underlag som företaget har lämnat och nedanstående bedömning har Ei beräknat en slutlig intäktsram till 1 449 tkr för perioden 1 juni – 31 december 2015, se tabell 1 nedan. Intäktsramen fastställs i 2015 års prisnivå.

Tabell 1 Beräknad slutlig intäktsram för tillsynsperioden (tkr)

Kostnader i intäktsramen	2015
Kapitalkostnader	121
Löpande kostnader	
Påverkbara kostnader	288
Opåverkbara kostnader	1 040
Beräknad slutlig intäktsram i 2015 års prisnivå	1 449

3.2 Utgångspunkter för omprövning och fastställande av slutlig intäktsram

Företaget har inte ansökt om att intäktsramen ska öka enligt 5 kap. 12 § ellagen. Den aktuella prövningen omfattar därför endast frågan om intäktsramen ska sänkas enligt 5 kap. 13 § ellagen. I samband med att den slutliga intäktsramen fastställs sker också en indexering. I det ursprungliga beslutet fastställdes inte någon normnivå för kvaliteten eftersom företaget inte hade haft någon tidigare verksamhet. Det är därför inte aktuellt med någon justering av intäktsramen utifrån kvaliteten i verksamheten. Hur intäktsramen fastställs beskrivs närmare nedan.

3.3 Hantering av prisnivåer

Det ursprungliga beslutet om intäktsram fastställdes med ett belopp för tillsynsperioden 1 juni – 31 december 2015. Beslutet fastställdes i 2014 års prisnivå. Av beslutet framgår det att intäktsramen efter tillsynsperioden ska justeras med olika index.

I detta beslut fastställer Ei den slutliga intäktsramen för tillsynsperioden 1 juni – 31 december 2015 i 2015 års prisnivå. Vid indexering av kapitalbasen används faktorprisindex (FPI) för byggnader i enlighet med vad som anges i intäktsramsförordningen, se bilaga 2. Vid indexering av påverkbara kostnader används FPI för elnätsföretag – regionnät avseende påverkbara kostnader, se bilaga 3. Vid indexering av de opåverkbara kostnaderna används FPI för elnätsföretag – regionnät avseende opåverkbara kostnader, se bilaga 3. I de fall de påverkbara respektive opåverkbara kostnaderna beräknas utifrån faktiskt utfall behöver kostnaderna inte indexeras.

3.4 Omprövning efter tillsynsperiodens slut enligt 5 kap. 12–14 §§ ellagen

Företaget har lämnat in uppgifter för avstämning av intäktsramen för tillsynsperioden 1 juni – 31 december 2015. Företaget har inte ansökt om att intäktsramen ska öka enligt 5 kap. 12 § ellagen. Den aktuella prövningen omfattar därför endast frågan om intäktsramen ska sänkas enligt 5 kap. 13 § ellagen.

Ei ska vid en omprövning efter tillsynsperioden kontrollera om de antaganden som legat till grund för beslutet om fastställande av intäktsram överensstämmer med det faktiska utfallet under perioden. Vid bedömningen ska myndigheten tillämpa 5 kap. 6–9 §§ ellagen och utgå från de uppgifter och metoder som myndigheten har använt för att fastställa intäktsramen och som framgår av beslutet om fastställande av intäktsram.

I den ursprungliga ansökan om intäktsram har företaget lämnat prognoser över investeringar och utrangeringar för år 2015 samt påverkbara och opåverkbara kostnader för perioden 1 juni – 31 december 2015. Företaget har inför avstämningen rapporterat in det faktiska utfallet för dessa uppgifter.

3.4.1 Bedömning av om ramen kan sänkas

En intäktsram ska omprövas om det finns skäl att anta att den tidigare fastställda intäktsramen är högre än den intäktsram som är beräknad med faktiskt utfall och

skillnaden är mer än ringa (5 kap. 13 § ellagen). Företaget har lämnat in uppgifter för avstämning av intäktsramen för tillsynsperioden 1 juni – 31 december 2015. För att kunna bedöma om en omprövning ska ske enligt 5 kap. 13 § ellagen har Ei jämfört de inlämnade uppgifterna om faktiskt utfall med de uppgifter som låg till grund för det ursprungliga beslutet.

Vid bedömningen har Ei utgått från de index som har angetts i det ursprungliga beslutet. Detta innebär att FPI för byggnader har använts för att räkna om kapitalbasens nuanskaffningsvärde, se bilaga 2. Vidare har FPI för elnätsföretag – regionnät avseende påverkbara kostnader använts för att indexera påverkbara kostnader och FPI för elnätsföretag – regionnät avseende opåverkbara kostnader använts för att indexera opåverkbara kostnader, se bilaga 3.

Jämförelsen visar att intäktsramen blir 8,87 procent lägre när uppgifterna om faktiskt utfall ligger till grund för beräkningen istället för de uppgifter som låg till grund för det ursprungliga beslutet. Ei:s beräkning framgår av bilaga 4. Ei anser att detta är mer än ringa varför intäktsramen ska omprövas enligt 5 kap. 13 § ellagen. Vid omprövningen fastställer Ei intäktsramen utifrån det faktiska utfallet under perioden.

3.4.2 Bedömning av kapitalkostnader

Kapitalkostnad är kostnad för att använda kapital, i form av exempelvis elledningar och nätstationer (kapitalbas). Avkastningen beräknas med en real kalkylränta före skatt.

3.4.2.1 Kapitalbas

I det ursprungliga beslutet om fastställande av intäktsram fastställdes kapitalkostnaderna utifrån företagets kapitalbas den 31 maj 2015 samt företagets prognos om investeringar och utrangeringar. Företaget har rapporterat det faktiska utfallet för perioden med avseende på investeringar och utrangeringar.

Företaget har dessutom begärt att Ei ska korrigera de uppgifter om anläggningar som ligger till grund för kapitalbasen.

Ei ska, enligt 5 kap. 14 § ellagen, vid omprövning enligt 12–13 §§ kontrollera om de antaganden som legat till grund för beslutet om fastställande av intäktsram överensstämmer med det faktiska utfallet under perioden. Vid bedömningen ska myndigheten tillämpa 6–9 §§ och utgå ifrån de uppgifter som myndigheten har använt vid fastställande av intäktsramen och som framgår av beslutet om fastställande av intäktsram.

Med det faktiska utfallet menas de verkliga förutsättningarna och omständigheterna, till exempel genomförda investeringar, antalet elavbrott, överförd energi och nätförluster under tillsynsperioden (prop. 2008/09:141 sid. 109). Det handlar om förhållanden som varken myndigheten eller företaget under några omständigheter kunde ha fullständig kunskap om före tillsynsperioden. Omprövningen efter tillsynsperioden är alltså till för att kunna ändra intäktsramen om de prognoser som företaget lämnat och Ei utgått ifrån i beslutet om fastställande av intäktsram inte stämmer med det verkliga utfallet. Det följer

också uttryckligen av 14 § att Ei vid omprövningen ska använda samma uppgifter och metoder som i beslutet om fastställande av intäktsramen.

Detta är en följd av att omprövningen endast syftar till att stämma av verkligt utfall. Om det ursprungliga beslutet inte hade innehållit prognoser hade det inte varit aktuellt med någon omprövning till följd av avstämning efter tillsynsperioden. De aktuella reglerna om omprövning och begränsningarna i dessa är bland annat en naturlig följd av att intäktsramsregleringen är en förhandsreglering med syfte att ge både kunder och nätföretag förutsägbarhet om nätavgifterna (prop. 2008/09:141 sid. 31). Om Ei hade fått information om att uppgifterna var felaktiga under tillsynsperioden hade myndigheten eventuellt kunnat ompröva det ursprungliga beslutet med hänvisning till bestämmelserna i 5 kap. 11 § ellagen. Ei bedömer att den ingående kapitalbasen däremot inte kan korrigeras efter tillsynsperioden.

Ei har därför vid beräkningen av kapitalkostnaderna utgått från företagets kapitalbas den 31 maj 2015 enligt det ursprungliga beslutet om fastställande av intäktsram samt beaktat de rapporterade uppgifterna om investeringar och utrangeringar, se bilaga 1.

3.4.2.2 Kalkylränta

I beslutet om intäktsram tillämpades en kalkylränta om 6,5 procent. Vid omprövningen ska därför en kalkylränta om 6,5 procent användas.

3.4.2.3 Beräkning av kapitalkostnader

Kapitalkostnader ska beräknas med real annuitet i enlighet med den fastslagna schablonmetoden utan övergångsmetod. Vid beräkningen har Ei tagit hänsyn till de investeringar och utrangeringar som företaget har redovisat. Kapitalkostnaderna framgår av bilaga 1.

3.4.3 Bedömning av påverkbara kostnader

Ei:s metod för att beräkna löpande påverkbara kostnader utgår från en historisk referensperiod för åren 2006-2009. Företaget startade sin nätverksamhet under sommaren 2014. När Ei skulle fastställa företagets intäktsram fanns därför inte några historiska löpande påverkbara kostnader för åren 2006-2009 att utgå ifrån. Företaget fick istället prognostisera de löpande påverkbara kostnaderna för tillsynsperioden. Inför avstämningen har företaget lämnat in uppgifter om de faktiska löpande påverkbara kostnaderna under tillsynsperioden. Ei kommer att ompröva företagets intäktsram enligt 5 kap. 13 § ellagen vilket innebär att Ei använder det faktiska utfallet av investeringar och utrangeringar när kapitalkostnaderna beräknas och det faktiska utfallet av de löpande opåverkbara kostnaderna. Eftersom företaget har prognostiserat de löpande påverkbara kostnaderna för den aktuella perioden tillämpas samma metod som för övriga prognostiserade uppgifter. Ei utgår alltså från det faktiska utfallet även när de löpande påverkbara kostnaderna beräknas. Detta innebär att intäktsramen beräknas med de påverkbara kostnaderna utan ett effektiviseringskrav. Företagets begäran om de löpande påverkbara kostnaderna medges således för denna tillsynsperiod. Summan av de påverkbara kostnaderna för tillsynsperioden framgår av tabell 1, se även bilaga 1.

3.4.4 Bedömning av opåverkbara kostnader

I beslutet om intäktsram fastställdes de opåverkbara kostnaderna utifrån företagens prognos. Företaget har rapporterat det faktiska utfallet för perioden och Ei har i beräkningarna utgått från de uppgifter som företaget redovisat. Summan av de opåverkbara kostnaderna för tillsynsperioden framgår av tabell 1, se även bilaga 1.

4 Upplysning om omprövning till följd av avvikelse från intäktsramen

Om en nätkoncessionshavares samlade intäkter från nätverksamheten under tillsynsperioden har avvikit från den slutligen fastställda intäktsramen, ska det belopp med vilket intäkterna överstigit eller understigit intäktsramen minska respektive öka ramen för den påföljande tillsynsperioden (5 kap. 20 § ellagen). Ei ska således bedöma om de samlade intäkterna i företagens nätverksamhet för tillsynsperioden har avvikit från ramen. Denna bedömning kan resultera i en ändring av intäktsramen för tillsynsperioden 2016–2019 och behandlas inte närmare här.

Hur man överklagar

Se bilaga 5, Så här gör du för att överklaga beslutet.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog även juristen Mona Karlsson, analytikern Semira Pandur och analytikern Anna Elfwén, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Anna Elfwén

Bilagor till beslutet

- 1 Beräknad intäktsram avseende tillsynsperioden 1 juni – 31 december 2015
- 2 Faktorprisindex för byggnader
- 3 Faktorprisindex för elnätsföretag – regionnät
- 4 Jämförelse för omprövning av intäktsramen enligt 5 kap. 13 § ellagen
- 5 Så här gör du för att överklaga beslutet